

adele parks

EXIT

TADY

a TEĎ

ADELE PARKS

TADY A TEĎ

2014

Copyright © 2013 by Adele Parks
Translation © 2014 by Jitka Šišáková
Cover design © 2014 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE STATE WE'RE IN,
vydaného nakladatelstvím Headline Review, Londýn 2014,
přeložila Jitka Šišáková
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redaktorka: Lenka Vymazalová
Korektura: Kateřina Žídková
Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Jiří Ryška
Ilustrace obálky: Denisa Jánská
Grafické zpracování obálky: Rajka Marišinská
Vydání druhé, v elektronické verzi první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v listopadu 2014

ISBN 978-80-7498-038-1

Pro Jimmyho

PROLOG

„Takže ty tvrdíš, že víš o lásce všechno, jo?“

„Vím dost.“

„A já zase nic. Láska je pro mě stejně prázdný pojem jako ufoři nebo duchové. Nevím o tom ani to nejmenší.“

Rozesmála se, jako by si myslela, že to řekl z legrace. Ten smích se zapsal do jejich života. Smála se nahlas a od srdce, kurážně. Rozpačitě se na sedadle zavrtěl, protože ho překvapilo, jak ho její praštěné řeči začínají bavit.

„Proč vlastně nevěříš na lásku?“ zeptala se a ani neskrývala roztomilý úžas.

„No protože člověk se při ní akorát trápí,“ řekl a nasadil výraz znaveného frajera. Dělal si sám ze sebe legraci, aby nepoznala, jak vážně to myslí.

„Ale nenávidíš na druhou stranu taky člověku nepřinášející zrovna moc velké potěšení,“ namítla. „Když o tom tak přemýšlím, v životě jsem nepotkala šťastného cynika ani zoufa-

lého optimistu. Takže nejlepší je optimismus jako takový. To je přece úplně jasné.“ Zářila radostí, jak to pěkně vymyslela, a on jen pomaloučku, nevěřicně vrtěl hlavou. Snad i pobaveně.

Zaujala ho.

1976

EDDIE

Eddie stál na prahu svého domku v řadové zástavbě v Claphamu a zhluboka dýchal. Snažil se nasát do plic co nejvíc chladného vzduchu černé noci. Doufal, že s každým pomalým výdechem se vyplaví trocha vůně hezkých chvil, které by Diane určitě neschvalovala. Šaty mu páchly tabákem, táhla z něj whisky a pivo. A bude se muset taky osprchovat, aby z něj nebyla cítit ženská. Jak tam tak stál, všiml si, že v sousedství už začínají strhávat ze schodů před vchodem černobílou viktoriánskou dlažbu. Eddie nechal tu jejich odstranit hned, když domek zdědili. Taky vybourali starou vanu a místo ní si dali nainstalovat mnohem hygieničtější plastovou soupravu umyvadla, vany a klozetu v avokádově zelené barvě. Nechali si zavést ústřední topení, protože to-

pit v kamnech bylo nepohodlné a všude byly samé saze. Jak osvobozující pocit! Pryč se vším starým! Ať žije nová doba! Pokrok! Dívat se kupředu, o to jde. Ne se ohlížet zpátky, to nikdy nebyl jeho styl. A nikdy nebude.

Diane modernizovat dům nechtěla. Pořád mlela, že by se měly zachovat historické prvky, protože jednou určitě přijdou zase do módy. Přála si, aby zůstal takový, jaký byl v době, kdy tam bydlela s rodiči jako malá.

„Jasně, ale až budeme chtít koupit něco většího a tohle prodat, nikdo se na takovou barabiznu nepřijde ani podívat,“ vysvětloval jí Eddie. Diane podle něj odmítala pochopit, že většině lidí život ve dvacátém století vyhovuje, a to ho dráždilo. Ale ona se vždycky rozčílila a oháněla se hloupými argumenty, což se v poslední době stávalo čím dál častěji, hlavně když se napila.

„My nic většího nepotřebujeme! Ani si to nemůžeme dovolit!“ mečela na něj protivně. Vždycky měla takový ukňouraný ječák. Už hezkých pár let.

Ano, trochu s účty za tenhle dům bojovali, ale stejně bylo Eddiemu líto, že ho Diane nechce nijak zvelebit. Koneckonců to je jeho dům, třebaže ho zdědili po jejích rodičích. Takový je zákon. Pokud by se ho rozhodl prodat, mohl to klidně udělat. Rozčilovaly ho i staré kazetové dveře, parkety a kamenné výlevky. Řekl jí, že nemíní bydlet v muzeu. A tak muselo všechno pryč.

Eddie si povzdychl, že už skoro rok na dům nesáhl. Zjistil, že ani sebevíc jasně oranžových plastových křesílek neudělá z čísla popisného 47 dům jeho snů.

Váhavě strčil do dveří a přinutil se vstoupit. Okamžitě ho

do nosu praštil pach zvratků a špinavých plen. Div se neotočil na podpatku a neutekl.

V chodbě se objevila Diane. Neumytá a neupravená. Mastné vlasy jí padaly do obličeje, na sobě měla ušmudlané džíny a v podpaží koláče potu. Nicméně se i přes dva porody pořád pyšnila báječnou postavou, to musel Eddie uznat. Všiml si toho pokaždé, když se na ni podíval. Přestože kojila, prsa se jí nezvětšila, a tak se neobtěžovala nosit podprsenku. Pod tričkem se jí skoro pořád provokativně rýsovaly dvě drobné tvrdé bradavky. Měla dlouhé nohy a hezký zadek. Eddie nechápal, jak je možné, že se Diane tak urputně brání pokroku, když je její tělo jako stvořené pro tuhle dobu. V šedesátých letech měla trochu problém, protože muži tehdy toužili po ženských, které bylo za co chytit, zato v těch sedmdesátých je Diane se svou štíhlou a vysokou postavou za bohyni. Teda kdyby se aspoň umyla.

Beze slova mu strčila do náruče mimino a Eddiemu vypadl z ruky scénář. Papíry se rozlétly po zemi jako okvětní plátky odkvetlé růže. Trpce zalitoval, že si neočísloval stránky. Diane lhostejně pokrčila rameny a odešla do kuchyně. Už se nenamáhalí plýtvat zdvořilostí a mluvit spolu. Eddie nepotřeboval slyšet, že měla špatný den, že holčičce rostou zuby, nedá se ukonejšit a že plenky smrdí víc než obvykle. Diane mu takové věci dřív říkávala, jak u tohohle miminka, tak předtím u chlapce, ale bylo to každý den stejné, pořád dokola to samé a Eddie jí neměl jak pomoci a Diane se zdálo, že by se mu stejně nechtělo. Eddie už ani sám nevěděl.

Bezmyšlenkovitě si posadil ufnukánka na bok a opřel se čelem o zeď. Cítil, jak hicuje. To bude tou whiskou. Měl zů-

stat u piva. Neměl se nechat vyhecovat a pít v poledne kořalku, ale to se lehko řekne. S tou holkou byla taková sranda. Koketovala, blbla. Navíc věděl, že po whisce se jí bude chtít zlobit. Není nic lepšího než si odpoledne příjemně a nezávazně zaprcat. No, vlastně ještě lepší je vzít ji pořádně natvrdo. Předsín měli vytapetovanou hladkou vinylovou tapetou s módním vzorem hnědé kostky na světle hnědém pozadí. Na podlaze byly korkové dlaždice. Obojí vybíral, ale teď se mu to nelíbilo. Na okamžik se mu zazdalo, jako by se ocitl v cele pro duševně choré. Jen měkké polstrování scházelo.

Eddie se přinutil podívat na Zoe. Takové tlusté děcko. Když na ni baby koukaly do kočárku, rozplývaly se, jaký je to buclatý andílek, roztomiloučké stvoření a holčička krev a mlíko. Chválily ji tak proto, že samy měly za války hubené děti, a tak se jim teď tlustá mimina zdála nejlepší. Eddiemu se jeho dcera nelíbila. Kdyby aspoň nebyla tak moc baculatá. Plenky na ní div nepraskaly, šatičky ji škrtily, čepičky jí byly malé a sklouzávaly z její velké hlavy a punčocháčky přes tlustá stehýnka ani nešly natáhnout. Dean byl přesně stejný. Eddie si myslel, že to časem vyběhá, ale nevyběhal. Bylo mu pět a nosil oblečení pro osmileté děti. Nohavice měl dole věčně od bláta, protože Diane byla příliš líná, než aby mu je zkrátila. Líná, anebo neschopná. Jenže u kluka si aspoň můžete říkat, že je třeba podsaditý nebo mohutný, a utěšovat se, že z něj vyroste ragbista. Proboha, vždyť se píše rok 1976! Člověk musí mít štíhlé a pružné tělo, aby mezi moderními, bohatými a žádanými lidmi obstál! Ti buclatí... prostě nemají šanci.

Eddie psal pro BBC. Očekávalo se od něj, že bude mít styl

a glanc. Patřil k hrstce vyvolených. Znal se s lidmi, na které se jednou bude vzpomínat jako na ikony své doby. U Eddieho se tedy rozumělo samo sebou, že bude mít vlasy pár centimetrů přes límec a dlouhé kotlety. Nosil supermódní manšestráky, které mu padaly nebezpečně nízko na boky, a k nim vypasované polo košile, které by nemilosrdně odhalily každé deko tuku navíc. Všichni předpokládali, že si sem tam rekreačně něco šlehne a pěstuje volnou lásku, a že má manželku, která si kdysi přivydělávala jako modelka, ale teď už je trochu moc závislá na valiu a víně. Život byl jeden velký večírek.

O dětech se nemluvílo, ale když už musely být, pak se očekávalo, že to budou vyhublí a rozmazlení spratci. Chodili vymódění jako maškary a nosili dlouhé blond vlasy, takže se skoro nedalo poznat, jestli jsou to kluci nebo holky. Jako předobraz sloužily skandinávské a americké děti. Jenže Dean vypadal jako tlouštík Billy Bunter. Eddie to dával za vinu množství rýžové kaše, sladkého pudinku a palačinek z prášku, kterými ho Diane ládovala. Věděl, proč to dělá – když mají děti plnou pusou, neřvou. Kráva jedna líná.

Matka ho varovala, že z Diane nikdy nebude pořádná manželka. Neumí pořádně uvařit, šít ani práť. On jí to tehdy nevymlouval, protože ho uhranula právě ta Dianina rozevlátost. Myslel, že je stejná jako on. Suverénní, odvážná a sobecká. Přitahovalo ho to. Teď už mu to jenom překáželo.

Šel za manželkou do kuchyně. Na okamžik zadoufal, že třeba něco uvařila, ale byla to směšná představa. I kdyby snad byla ten typ manželky, která by na něj čekala s nachystanou večeří, tak marná sláva – přijel o dvě hodiny později, než avizoval, a tak by měl stejně jídlo studené nebo vysuše-

né v troubě. Ale v jejich kuchyni nebyla po nějaké domácí pochoutce ani stopa. Páchlo to tam zatuchlinou, splašky a zkaženým jídlem. V kuchyni Eddie skutečně nikdy neznamenal nic jiného než smrad a nepořádek.

Diane tu nechávala vždycky zapnuté rádio. Zvuk měla stažený, aby nevzbudil miminko, ale Eddieho to rozčilovalo. Neslyšel pořádně ani písničky, ani zprávy. Naštvaně rádio vypnul a do ticha se ozývalo jen odkapávání z kohoutku s teplou vodou. Už se nějakou dobu chystal ho dát spravit. Ale pochyboval, že na to někdy dojde.

Eddiemu připadalo bizarní, že se v kuchyni nevaří, a přesto je tam pořád takový binec. Na lino se člověku lepily boty, až mlaskaly. Na kulatém plastovém stole se vršilo neumyté nádoby, špinavá slánka a zbytky od večeře, oběda i snídaně. Kritickým okem spočinul na rozbalené kostce másla, které pomalu žluklo, na skleničce vyschlého džemu, láhvi zkyslého mléka, lahvičky kečupu s oslzlým víčkem a talířku s mastnými nažloutlými šmouhami, podle nichž poznával, že Dean měl dnes k večeři míchaná vajíčka. Zase se k nim nastěhují myši, jestli si Diane nedá větší pozor. Málokdy se sešli u stolu jako rodina. Eddiemu bylo jedno, že ani v neděli neobědvají společně – rodinný oběd v podobě tradiční pečeně a dvou druhů zeleniny považoval za maloměšťácký přežitek, který vzývala předchozí generace –, ale ocenil by, kdyby občas uvařila aspoň těstoviny nebo maso na kari, což maloměšťácké nebylo, protože šlo o cizokrajnou kuchyni. Těstoviny a maso na kari byla móda. Docela rád by pozval třeba přátele na večeři. Dali by si fondue a pili k tomu červené. Na líbáncích ve Španělsku si dokonce koupili karafu. Kde vlastně sakra je,

pomyslel si Eddie. Jak je možné, že se na lince povalují hrnce a pánve, ale karafu tam ještě neviděl? Schovala ji stejně jako všechny ostatní památky na jejich líbánky? Uplynulo od nich sotva šest let, ale jemu to připadalo jako celá věčnost.

V zatuchlé kuchyni pořád stál dřevěný sušák na prádlo a na něm se sušilo oblečení. Diane ho na něj věšela takovým způsobem, že Eddiemu připomínalo bezvládné mrtvolky. Na zemi u dveří ležely dva plastové lavory, v nichž namáčela pleny. V kuchyni stálo snad deset hrnků a sklenic a v každém bujela nějaká specifická plísňová kultura. A drobký se tu válely jako záplava konfet. Diane přežívala na deseti čajových sušenkách denně. K tomu si dala ještě dvě jablka a několik sklenek vína, což ji hravě drželo pod hranicí tisíce kalorií denně a kyčle jí mohly nerušeně trčet dál. V poslední době už se ani neobtěžovala s těmi jablky a místo nich si ordinovala sklenku navíc.

Hodilo by se vyvětrat, ale rám okna byl zkřížený a nešlo s ním hnout.

Kuchyň, to byla Eddieho pověstná místnost 101 jako z Orwellova románu. Sice mu nikdo nepřikládal k obličejí klec s krysy, ale umíral tam jako v zajetí. V této kuchyni se neprobíraly stávky ani hudba Davida Bowieho, dokonce ani trvalá a motorcky Chopper. Eddie s Diane se tady ve svých rozhovorech (pokud vůbec nějaké vedli) omezovali na to, že jedno dítě upadlo a rozbilo si koleno, zatímco u druhého se objevila nějaká divná vyrážka. Anebo Diane kňourala, že by potřebovala pár liber na nový chlebník, nebo že se u nich stávala teta a ta si myslí, že by potřebovali nové záclony, a taky se prý ptá, kdy Eddie konečně dostane líp placenou práci.

A pokud už měla Diane víc upito, řvala na něj, že by ji to taky zajímalo. Má přece vysokou školu, krucinál! Když má, kurva, titul, proč se zahazuje s psaním? Psaní nevynáší! Proč si radši nevzala účetního? To jí teta taky říkala a ona už si to taky myslí.

Eddie znal pár chlapů, kteří svoji ženě vrazí občas fac-ku. Jeho styl to však nebyl. Pokud takový člověk čte *Tribune*, svoji ženu nebije. Ale někdy, když pořád lamentovala dokola a nebyla k zastavení, si docela uměl představit, že by popadl špinavou utěrku, co se válela zmuchlaná na lince, a zacpal jí s ní pusou. Ne snad, že by ji chtěl přímo udusit, to ne. Jen zašpuntovat, aby přestala.

Podíval se na svůj tlustý zlatý snubní prsten. Takhle si to teda nepředstavoval. Nemohl se ani pořádně nadechnout.

1982

